

Dkt. Roger Green, Ukristo wa Marekani, Kipindi cha 1 4, Kanisa Nyeusi Amerika

© 2024 Roger Green na Ted Hildebrandt

Huu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Huu ni kipindi cha 14, Kanisa la Weusi huko Amerika.

Asante Chris kwa kunisaidia kufanya hivyo, lakini ningewatia moyo kila mtu kutazama filamu hiyo.

Acha nizungumzie leo. Tutatoa hotuba leo, na tutatoa hotuba hadi yapata saa nne hivi. Na kisha nina matangazo mengi na mambo ya kalenda ya kujadili nanyi kwa aina ya mwisho, kwa wiki chache zijazo na nusu ya mwisho ya kozi na kila kitu.

Kwa hivyo, nitasimama yapata saa nne, kisha tutafanya mambo ya kalenda. Na kisha natumaini utakuwa na wikendi njema. Kisha, Jumatatu na Jumatano, utakuwa katikati ya muhula.

Kwa hivyo, hiyo ndiyo. Sawa, kwa hivyo hii ni hotuba ya 11, Kanisa Nyeusi Amerika, na tunazungumzia kwanza kabisa kuhusu Umethodisti. Kwa hivyo, sawa.

Sasa, sina uhakika kama nilielewa hili vizuri sana siku nyingine, kwa hivyo nitarudia tena tulipo katika suala la Kanisa Nyeusi la Amerika na kuanza na Umethodisti. Tulimtaja Richard Allen, mtu muhimu sana katika historia ya Wakristo wa Marekani. Na sidhani kama niliweka hili wazi kabisa, kwa hivyo sasa ningependa kuliweka wazi.

Mnamo 1793, Richard Allen alianza huko Philadelphia, na akaanzisha kanisa lake mwenyewe. Liliitwa Kanisa la Betheli. Kwa hivyo, anaanzisha kanisa lake mwenyewe, lakini si dhehebu lake mwenyewe.

Hili lilikuwa kanisa la Wamethodisti weusi tu. Richard Allen alikuwa kiongozi wa kawaida kwanza, na kisha hatimaye akawekwa wakfu kama shemasi katika Kanisa la Kiaskofu la Wamethodisti. Kwa hivyo hilo ni kanisa tunalolifahamu. Tunajua kuhusu kanisa hilo.

Na kwa hivyo ana kanisa lake mwenyewe kwa ajili ya Wakristo weusi, Kanisa la Betheli. Lakini kilichotokea na Kanisa la Betheli ni kwamba mnamo 1814, kanisa hilo lilibadilika na kuwa dhehebu tofauti la Methodisti. Kisha, makanisa mengine huko Philadelphia, pamoja na makanisa mengine meusi ya Methodisti huko Philadelphia, yalifuata mkondo huo.

Mnamo 1814, Kanisa la Maaskofu la Methodisti la Kiafrika lilianzishwa. Kwa hivyo hapo ndipo dhehebu hilo lilipoanzia. Allen aliwekwa wakfu kama askofu katika Kanisa la Maaskofu la Methodisti la Kiafrika.

Na tulitaja siku nyingine, bila shaka, aliwekwa wakfu na Francis Asbury. Kwa hivyo, Asbury ndiye aliyetoa baraka zake kwa uongozi wa Methodisti mweusi, jambo ambalo Richard Allen alilitolea mfano. Kwa hivyo, kuna picha ya Richard Allen.

Nilichosema haraka sana mwishoni ni kwamba Kanisa la Kiaskofu la Methodisti la Afrika lilikuwa na jarida lililotoka kanisani. Hilo ni muhimu kwa sababu lilikuwa jarida la kwanza la watu weusi nchini Marekani, lakini pia walianzisha chuo kikuu. Kilikuwa chuo kikuu huko Ohio.

Tuliharakishwa kidogo mwishoni, lakini kiliitwa Chuo Kikuu cha Wilberforce, jina linalofaa, Chuo Kikuu cha Wilberforce huko Ohio. Na kilianza mwaka wa 1856. Kwa hivyo kilianza baada ya, bila shaka, Richard Allen, lakini kilianza mwaka wa 1856.

Na kwa hivyo Kanisa la Kiaskofu la Methodisti la Afrika, kabla ya Vita vya wenyewe kwa wenyewe, lilikuwa na chuo kikuu chake. Nilitafuta Chuo Kikuu cha Wilberforce. Nilikuwa na hamu tu ya kujua hili.

Nilitafuta Chuo Kikuu cha Wilberforce, ambacho, bila shaka, hutaki kufanya wakati ninapotoa mihadhara. Bila shaka, tunajua hilo. Lakini nilitafuta Wilberforce, ambayo bado ipo leo, inayoendeshwa na Kanisa la Kiaskofu la Methodisti la Afrika.

Ina wanafunzi wapatao 450 hivi. Kwa hivyo, si shule kubwa sana, lakini bado inaendeshwa na Kanisa la Kiaskofu la Methodisti la Afrika. Kwa hivyo, nilihisi kama sikuweza kuyaunganisha mambo hayo vizuri siku nyingine.

Kwa hivyo, je, tunaelewa wazi kuhusu Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Methodisti, huku Richard Allen akiwa mwanzilishi? Na hilo ni aina ya dhehebu lingine la Methodisti, tofauti na Kanisa la Kiaskofu la Methodisti. Hii ni tofauti. Sawa, kwa hivyo hapo ndipo tulipo.

Sawa, tuendeleo hapa. Sasa tutazungumzia kanisa lingine, ambalo linaitwa African Methodist Episcopal Zion, au African Methodist Episcopal Zion Church. Sijali hasa unaweka Sayuni wapi mradi tu unaiweka mahali fulani.

Kwa hivyo hivi ndivyo inavyoelezewa wakati mwingine: Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Methodisti Zion au Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Methodisti Zion. Lakini lilianzishwa mwaka wa 1821, muda mfupi baada ya Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Methodisti. Sawa, basi ngoja nirudi hapa.

Ni kama hadithi ile ile kama Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Methodist. Kulikuwa na mtu mmoja aitwaye James Varick, na James Varick alikuwa kiongozi mweusi huko New York. James Varick, kama Richard Allen, James Varick pia alikuwa na kanisa huko New York lililoitwa Kanisa la Zion. Kanisa la Zion lilikuwa Kanisa la Kiaskofu la Methodist lenye historia inayofanana sana hapa, Kanisa la Kiaskofu la Methodist.

Na mnamo 1801, watu weusi waliamua kuwa na aina yao ya kanisa nyeusi huko New York, na waliliita Kanisa la Zion 1801. Sasa, makanisa mengine yameanzishwa. Sasa, tatizo lilikuwa kwamba makanisa haya, kama Kanisa la Zion, hayakuwa na dhehebu, lakini mnamo 1801, tatizo lilikuwa kwamba makanisa haya yalikuwa karibu makanisa ya watu weusi pekee, lakini yalikuwa na wachungaji weupe.

Kwa hivyo, kutaniko lilikuwa la watu weusi, na wahudumu waliotoa mimbari walikuwa wazungu. Na hilo lilisababisha msugurano kidogo, na kwa hivyo uongozi miongoni mwa watu weusi huko New York uliamua kwamba wangeunda dhehebu lao wenyewe, na walifanya hivyo chini ya James Varick. Kwa hivyo, mnamo 1821, walianzisha Kanisa la Zion la Methodist Episcopal la Afrika, na waliamua, sina uhakika kabisa, kwamba hawakujitenga na Kanisa la Methodist Episcopal la Afrika; walianzisha dhehebu lao wenyewe.

Inaonekana kana kwamba hisia zao zilikuwa kwamba Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal lilikuwa na huduma huko Pennsylvania na Maryland, na walitaka kuwa na huduma yao wenyewe katika Jiji la New York na kuenea kutoka Jiji la New York. Kwa hivyo, haionekani kana kwamba kulikuwa na aina yoyote ya hisia kali na Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal, lakini kijiografia tu, waliamua kuanzisha dhehebu lililofikia eneo lingine la kijiografia, kuanzia Jiji la New York. Kwa hivyo James Varick akawa, kama Richard Allen, askofu wa kwanza wa Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal Zion.

Kwa hivyo sasa una dhehebu lingine la Methodist linaloenda huko. Idadi hiyo inafanana kabisa na Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal. Kwa maneno mengine, kufikia yapata mwaka 1900, una watu 350,000 ambao ni wa dhehebu hili.

Kwa hivyo, dhehebu hilo lilikua vizuri sana wakati wa karne ya 19, bila shaka kuhusu hilo. Sasa, ninachotaka kufanya ni kusoma nukuu kuhusu Kanisa la Kiaskofu la Kimethodisti la Kiafrika na Kanisa la Kiaskofu la Kiafrika la Wamethodisti. Hapa kuna nukuu.

Majeshi ya Muungano yalipoingia Kusini, makanisa yote mawili ya AME yalianza misheni miongoni mwa walioachiliwa, ambayo yaliendeleza kwa mafanikio makubwa katika miaka iliyofuata. Nukuu hiyo inatuambia kwamba makanisa haya mawili ya Kiafrika ya Methodist Episcopal yalikuwa na huduma kubwa miongoni mwa watu weusi walioachiliwa, na ndiyo maana idadi yao iliongezeka sana. Kwa hivyo hawakuwa na kazi ya umisionari tu Kusini, lakini pia watu weusi walipoachiliwa baada

ya Vita vya wenyewe kwa wenyewe na kuja Kaskazini, pia walikuwa na huduma kwa watu weusi waliokuwa wakifurika katika miji ya Kaskazini, hasa New York, Philadelphia, New York, na hata Boston.

Kwa hivyo, makanisa yote mawili ya Kiafrika ya Kimethodisti yalifanikiwa sana. Yalikuwa, yalikuwa na nguvu, yalikuwa na uongozi mzuri, na yalifanikiwa sana. Kwa hivyo kuna madhehebu mengine mawili, madhehebu ya Kanisa la Kiafrika la Kimethodisti ya Kiepiskopi.

Sawa, hadi sasa kuhusu Wamethodisti, tuna madhehebu mengine mawili. Sasa , haikuishia hapo kwa sababu dhehebu lililofuata lililoundwa na Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal liliitwa Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal, na lilianzishwa mwaka wa 1870. Sasa, Kanisa la Kiafrika la Methodist Episcopal lilianzishwa Kusini.

Kanisa la Methodist Episcopal Kusini, baada ya Vita vya wenyewe kwa wenyewe, labda liliona thamani ya kuwaambia watu weusi katika Kanisa la Methodist Episcopal, ukitaka kuunda dhehebu lako mwenyewe, hakika tunaelewa. Na kwa hivyo, mnamo 1870, waliamua kuunda Kanisa la Methodist Episcopal la Warangi. Sasa, tuna madhehebu matatu ya Methodisti miongoni mwa makanisa weusi huko Amerika.

Sawa, lakini haiishii hapo kwa sababu kuna moja zaidi ambayo imeundwa, nayo inaitwa Mkutano wa Weusi wa Kanisa la Methodisti ya Kaskazini. Mkutano wa Weusi wa Kanisa la Methodisti ya Kaskazini. Sawa, sasa kwa nini mkutano huu wa lugha? Kwa nini lugha hii? Kwa sababu hatujaiona lugha hii hapo awali.

Hata hivyo, baadhi yenu mnaweza kuwa Wamethodisti. Mkutano huu unarejelea jinsi Kanisa la Methodisti linavyojitawala. Wanakusanyika pamoja kwa ajili ya mkutano wa kila mwaka.

Na hivyo, mara tu Vita vya wenyewe kwa wenyewe vilipoisha, watu weusi wa Kanisa la Methodisti la Episcopal huko Kaskazini, ambao hawakujiunga na mojawapo ya makanisa ya AME, waliamua kutaka kubaki ndani ya Kanisa la Methodisti la Episcopal, lakini waliamua kuwa na mkutano wao wenyewe. Waliamua kuwa na mkutano wao wenyewe wa kila mwaka. Kwa hivyo kutoka kwa mkutano huo wa kila mwaka ndipo dhehebu lingine likatoka, nalo likaitwa Mkutano wa Negro wa Kanisa la Methodisti la Kaskazini.

Kwa hivyo sasa Wamethodisti wana madhehebu manne miongoni mwa watu weusi, Kaskazini na Kusini. Kwa hivyo, tunaanza na Wamethodisti kwa sababu ndio waliokuwa na madhehebu mengi zaidi yaliyoanzishwa kabla ya Vita vya wenyewe kwa wenyewe. Kwa hivyo, kwa upande wa kanisa nyeusi huko Amerika, Wamethodisti ni muhimu sana.

Sawa, sasa twende kwa Wabaptisti. Pili, Wabaptisti. Mambo kadhaa yalitokea kwa Wabaptisti.

Kwanza kabisa, tayari kulikuwa na madhehebu mengi ya Wabaptisti, lakini ndio, Rachel? Je, kuna yoyote, tena, sikufanya hivyo... Hapana, hakuna tofauti za kitheolojia. Watu hawa ni Wamethodisti. Kwa hivyo, kama Wamethodisti, wanaamini katika Mungu Baba, Mungu Mwana, na Mungu Roho Mtakatifu.

Hawaamini tu kama watu binafsi wanavyosema, bali watu binafsi wanaweza kutakaswa na Roho Mtakatifu na kadhalika. Lakini wao ni Wamethodisti. Wanashikilia mafundisho ya Wamethodisti, sera ya kanisa la Wamethodisti kwa upande wa kuwa na maaskofu na wasimamizi wa wilaya, na pia hukutana kila mwaka kwa ajili ya mikutano.

Kwa hivyo, hapana, hakuna tofauti za kitheolojia. Wote wanne, bila shaka, walitaka kuwa na makanisa ambapo watu weusi wangeweza kwenda na kujisikia vizuri katika ibada zao na kadhalika na wasiwe na uongozi mweupe. Kwa hivyo hapana, hakuna mgawanyiko wa kitheolojia, ingawa.

Sawa, Wabaptisti. Sawa, hebu tuseme mambo machache kuhusu Wabaptisti. Kwanza kabisa, moja ya makundi ya kwanza yaliyoanzishwa iliitwa Kanisa la Wabaptisti wa Rangi ya Primitive, na ilianzishwa mwaka wa 1866.

Sasa, tayari tuna madhehebu mengi ya Kibaptisti yanayoanza kuchipuka hapa na pale Amerika. Lakini katika kozi hii, tunachoweza kufanya ni kuzingatia yale makuu. Kwa kifupi hapa... Loo, je, niliweka kwa ajili yetu? Kwa kifupi, dhehebu la Kibaptisti linaloitwa Kanisa la Primitive Baptist lilikuwa tayari limeanzishwa.

Kwa hivyo, tayari kulikuwa na dhehebu, karibu dhehebu la wazungu, wengi wao wakiwa dhehebu la wazungu, linaloitwa Kanisa la Primitive Baptist. Sawa, sasa tuwe wazi. Kwa nini walitumia neno primitive? Wanamaanisha nini wanapotumia neno primitive Baptist Church? Kuna yeyote? Hilo linahusu nini? Sawa, primitive ni neno linalomaanisha kuwa wameumbwa kulingana na kanisa la kwanza.

Kwa hivyo, kwa kujiita Kanisa la Primitive Baptist, sisi ndio kanisa la kwanza lililoingia karne ya 19. Sawa, sasa, hata hivyo, watu weusi hawakuwa na raha katika dhehebu hilo. Kwa hivyo, mnamo 1866, waliunda dhehebu lao wenyewe.

Kwa hivyo, inaitwa Kanisa la Wabaptisti wa Awali wa Rangi. Kwa hivyo hilo ni mojawapo ya makanisa ya kwanza kabisa kati ya Wabaptisti. Lakini basi, katika mwaka huo huo, Mkutano wa Watu Weusi wa Carolina Kaskazini ulikuja.

Mkutano wa Watu Weusi wa Carolina Kaskazini. Sawa, sasa, haya yote yanahusu nini? Mkutano wa Watu Weusi wa Carolina Kaskazini unahusu nini? Kumbuka,

tulipozungumzia kanisa la Baptist hapo awali, moja ya ishara, moja ya alama za maisha ya Baptist na siasa ya Baptist, ni uhuru wa kanisa la Baptist. Kwa hivyo, kumbuka, tulizungumzia hilo hapo awali, kanisa la Baptist; yeyote kati yenu ambaye ni Baptist angejua kwamba kanisa lenu lina uhuru.

Unaweza kuwa mwanachama wa mashirika na kadhalika, lakini kanisa la mtu binafsi linajitegemea. Unawaweka watu wakfu katika kanisa lako. Unaamini kanisa la mtaa lina mamlaka ya kuwekwa wakfu na kadhalika.

Lakini kumbuka, tulitaja hapo awali kwamba huenda kukawa na kanisa la Baptist hapa na kanisa la Baptist hapa na kanisa la Baptist hapa, na wangeungana katika vyama vya Baptist. Sasa, vyama hivyo havikutawala kile kilichokuwa kikiendelea katika kanisa la Baptist la mahali hapo. Vinaungana katika vyama.

Sasa, hatimaye, mojawapo ya njia ambazo Wabaptisti walijihusisha ilikuwa ni kupitia mikutano ya jimbo. Kwa mfano, huko North Carolina, Wabaptisti wangekusanyika hivi katika mkutano wa jimbo wa kila mwaka. Sawa, kwa hivyo yeyote kati yenu ambaye ni Wabaptisti, mngejua hilo na pia njia ya kukusanyika pamoja.

Kilichotokea North Carolina ni kwamba Waafrika katika mkutano huo wa jimbo waliamua kuwa na mkutano wao wa jimbo. Kwa hivyo, waliamua kutokutana na mkutano mpana wa jimbo, ambao wengi wao walikuwa wazungu. Waliamua kwamba wangekusanyika pamoja katika mkutano wao wa jimbo na kuwa na mkutano wa jimbo wa North Carolina.

Kwa hivyo hilo limekuwa dhehebu la kitaalamu. Hilo likawa dhehebu tofauti la Wakristo wa Black Baptist. Lilikuwa mojawapo ya mengi.

Sawa, ningepaswa kukaa pale kwa sababu sasa hadithi inaendelea. Hapana, acha nisogee hapa kwa dakika moja tu. Sawa, hii ni nzuri.

Tunaweza kufanya hivi. Sasa, hadithi inaendelea na Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti ulianzishwa mwaka wa 1895 na bado hadi leo ni dhehebu kubwa sana, kimsingi la Wabaptisti Weusi.

Sawa, basi Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti ni nini? Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti ulianza kuchukua mikutano hii yote ya majimbo iliyokuwa ikiundwa, ikiwa ni pamoja na mkutano mmoja wa jimbo la Weusi, Mkutano wa Kitaifa wa Watu Weusi wa Carolina, ulianza kuchukua mikutano ya jimbo na kuanza kusema katika mikutano yote ya majimbo, kwa nini tusiungane? Kwa nini tusiungane kama Wabaptisti Weusi katika shirika la kitaifa? Kwa nini tujiwekee kikomo cha kuwa kama Mkutano wa Watu Weusi wa Carolina Kaskazini? Kwa nini tusiungane katika shirika la kitaifa? Kwa hivyo, walifanya hivyo, na wakajiita Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Kwa hivyo, Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti uko leo. Kwa hivyo, hapo ndipo, 1895,

lakini Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti ni dhehebu kubwa sana la Waprotestanti Weusi leo.

Miaka iliyopita, sikumbuki vizuri miaka hiyo haswa, lakini mkuu wa kanisa alikuwa Mkristo Mweusi mzuri, na mimi hukumbuka kila wakati kwamba aliwekwa wakfu katika Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Mimi na yeye tulizungumza mara kwa mara kuhusu dhehebu lake, Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti, na alikuwa mhudumu katika Mkutano huo wa Kitaifa wa Wabaptisti. Kwa hivyo hiyo ndiyo hadithi ya dhehebu la tatu, Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti.

Na oh, nasema jambo moja tu, Emery, ili tuwe wazi kuhusu hili. Hatimaye, Mkutano wa Watu Weusi wa North Carolina, walikufa kwa sababu walijiunga na Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Kwa hivyo, hawakuwapo na waliendelea kuwepo kama dhehebu.

Kwa hivyo ndio, ni mageuzi ya asili kuanzia na Mkutano huu wa Watu Weusi wa North Carolina. Lakini basi, mara tu tunapopata Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti, Mkutano wa Watu Weusi wa North Carolina uliingizwa tu katika Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Kwa hivyo, Emery? Sawa.

Kwa hivyo hao ni Wabaptisti. Kwa hivyo, tuna, kwa upande wa dhehebu la kudumu, kadhaa, Kanisa la Wabaptisti wa Rangi ya Primitive na kisha Mkutano wa Kitaifa wa Wabaptisti. Kwa hivyo, miongoni mwa Wabaptisti, tulianza kupata madhehebu mengine pia kwa sababu Weusi walitaka kuwa na ibada yao wenyewe na kadhalika.

Sawa, nambari C, basi, katika muhtasari wako, ni mchango wa makanisa ya Weusi. Mara tutakapoanzisha makanisa ya Weusi, makanisa ya Methodisti, makanisa ya Baptisti, na makanisa mengine ya Weusi, ni michango gani ambayo makanisa ya Weusi yametoa kwa jamii ya Weusi katika maisha ya umma ya Marekani na maisha ya Kikristo ya Marekani? Sawa, nina machache ambayo nadhani ni muhimu. Sawa, nambari moja, kanisa la Weusi likawa mahali pa msingi pa utambulisho wa kijamii.

Kanisa la Weusi likawa mahali pa utambulisho wa kijamii kwa Wakristo Weusi. Kwa sababu kile kilichopotea katika utumwa kilikuwa kitambulisho kikuu cha kijamii ambacho watu wanacho, na hiyo ni familia. Familia ilikuwa imepotea.

Akina mama wanauzwa hapa, na baba wanauzwa hapa, na watoto wanauzwa hapa. Familia zilikuwa zimevunjika, na kwa hivyo watu wengi Weusi hawakuwa na aina yoyote ya kitambulisho cha familia kama kitambulisho kikuu cha kijamii katika maisha yao. Kwa hivyo, kinachotokea ni kwamba kanisa linakuwa familia yao.

Kanisa likawa mahali pa utambulisho wa kijamii wa msingi, na hilo likawa muhimu sana katika makanisa ya watu weusi. Jambo la pili linalotokea ni, bila shaka, kanisa linakuwa mahali pa ushirikiano wa kiuchumi. Ushirikiano wa kiuchumi.

Sasa, kwa mfano, tayari tumetaja Kanisa la Kiaskofu la Methodisti la Kiafrika linaloanzisha jarida, na pia tumetaja likianzisha Chuo Kikuu cha Wilberforce, na vivyo hivyo vinaweza kusemwa kwa Kanisa la Zion la Methodisti la Kiafrika na kadhalika, na kwa makanisa ya Weusi. Kwa hivyo, kuchapishwa kwa majarida na uuzaji wa majarida, na usaidizi wa vyuo vikuu, vyuo vikuu, vyuo vikuu, na kadhalika, kuna aina ya ushirikiano wa kiuchumi miongoni mwa makanisa ya Weusi, kusaidia huduma za Weusi na kusaidia biashara za Weusi, kama vyuo vikuu, vyuo vikuu, na majarida, na kadhalika. Nambari ya tatu, jambo la tatu, ni kwamba kanisa likawa, kama mwandishi mmoja alivyosema, kimbilio kutoka kwa ulimwengu wenye uadui.

Kanisa likawa mahali pa kukimbilia kutoka kwa ulimwengu wa uadui. Sasa, hukuishi kupitia Harakati za Haki za Kiraia, kwa hivyo hukuliona hili moja kwa moja, lakini mimi na Ted tuliona hili moja kwa moja. Tuliona mahali hapa pa kukimbilia kutoka kwa ulimwengu wa uadui.

Nakumbuka kutazama televisheni moja kwa moja kwenye televisheni. Nakumbuka nyakati ambapo Martin Luther King Jr. alikuwa akizungumza kanisani, labda huko Montgomery au Selma au kitu kama hicho. Kanisa lingekuwa limejaa watu, milango ilikuwa imefungwa, vifunga vya madirisha vilikuwa vimefungwa, na wakati Martin Luther King alikuwa akizungumza, ungeweza kusikia umati wa watu nje ukigonga kanisa, ukirusha mawe kanisani. Namaanisha, ilikuwa ya ajabu.

Ilikuwa kama kuwa katika ngome. Ilikuwa kama walikuwa wakilindwa kutokana na ulimwengu wa uadui. Baadhi ya uadui huo ukawa dhahiri kuwa mbaya kadri makanisa yalivyolipuliwa kwa mabomu na kadhalika, lakini hakuna shaka kwamba kanisa la Weusi likawa mahali pa kukimbilia ulimwengu wa uadui.

Jambo lingine ambalo kanisa likawa, au tunaliita nini hili, michango ya kanisa la Weusi, na ninanukuu hapa kutoka kwa mwandishi mwingine, lakini kanisa la Weusi likawa mbadala wa utaifa, mbadala wa utaifa. Sasa, kwa mbadala wa utaifa, inamaanisha aina ya mbadala wa utaifa. Kwa nini? Kwa sababu Weusi hawakuweza kushiriki katika uzoefu wa kitaifa, na kwa maana fulani, hiyo pia ndiyo haki za kiraia katikati ya miaka ya 60 ya karne ya 20.

Ilikuwa kuhusu ushiriki wa Weusi katika maisha ya kitaifa, lakini kwa sababu Weusi hawakuweza kushiriki katika maisha ya kitaifa, wangeweza kushiriki katika maisha ya kanisa, kwa hivyo maisha ya kanisa yakawa maisha yao ya kitaifa kwa njia fulani, ingawa hawakuweza kushiriki katika maisha ya kitaifa, na sasa tangu harakati za haki za kiraia, hilo linaanza kubadilika. Sawa, nambari tano, aina ya tano ya jambo hapa. Kanisa la Weusi likawa mahali ambapo uongozi uliendelezwa.

Uongozi unaendelezwa katika kanisa la Waafrika na unaendelezwa kwa njia nyingi, lakini tena, kwa sababu Waafrika hawakuweza kuwa na uongozi katika jamii yenye

Wazungu wengi, kwa sababu hawakuweza kuwa na uongozi katika biashara, au uongozi katika siasa, au uongozi labda katika elimu, mbali na vyuo vya Waafrika, kwa sababu hiyo ilikuwa kweli, ujuzi wao wa uongozi uliendelezwa wapi? Waliendelezwa kanisani, bila shaka kuhusu hilo, na mtu aliyekuja kuwa kiongozi katika jamii ya Waafrika, mtu aliyekuja kuwa kiongozi, namaanisha kiongozi mkuu, kiongozi muhimu zaidi, alikuwa mhudumu, bila shaka. Mhudumu akawa aina ya kiongozi wa ngazi ya juu katika suala la uongozi katika makanisa ya Waafrika, na hilo likawa muhimu, kwa hivyo unapowafikiria viongozi Weusi tangu miaka ya 1960, unafikiri, tutamchukua tu Martin Luther King Jr., kwa kuanzia, unapomfikiria Martin Luther King Jr. katika miaka ya 1960, aliendeleza wapi ujuzi huo wa uongozi, ujuzi huo wa kuzungumza, ujuzi huo ili kuweza kuhamasisha umati? Aliendeleza hizo; baba yake, bila shaka, alikuwa mhudumu, aliendeleza hilo kanisani; Hapo ndipo ilipokua, hapo ndipo ujuzi wake wa uongozi ulipoanza kuimarika, kwa hivyo ilikuwa mahali pa kukuza ujuzi wa uongozi, si zaidi ya hapo kwa mhudumu. Sawa, jambo linalofuata ni kwamba kanisa linakuwa taasisi ya kukuza urithi wa watu weusi, kwa hivyo hapa tuko. Ni Februari, na ni Mwezi wa Urithi wa Watu Weusi. Naam, aina hii yote ya maendeleo ya urithi wa watu weusi ilianza wapi? Yote yalianzia katika kanisa la watu weusi, ambalo liliweka historia ya watu weusi na utamaduni wa watu weusi hai, kwa hivyo hapo ndipo yote yalianzia.

Jambo linalofuata ni kwamba kanisa, na ninachotaka, nitaelezea hili kidogo, lakini kanisa ni mahali ambapo pana uzoefu wa kipekee wa kidini wa watu weusi, uzoefu wa kipekee wa kidini wa watu weusi, kanisa linakuwa mahali ambapo watu weusi wanakuwa huru kufanya hivyo. Sawa, kwa hivyo chini ya hili, ninachotaka kufanya ni kutaja mambo matatu hapa kwa upande wa uzoefu wa watu weusi. Nambari ya kwanza, ni wazi, ni nyimbo za dini, za kiroho, za kiroho za watu weusi, aina ya njia mpya ya uimbaji, lakini njia mpya ya kufikisha ujumbe wa kibiblia kwa watu weusi na kwa nyimbo za kanisa na kadhalika.

Kwa hivyo, kuimba kunakuwa muhimu katika uzoefu wa kidini wa watu weusi na hasa kwa watu weusi wa kiroho. Nambari ya pili, bila shaka, ingekuwa ngoma na ngoma katika kanisa la watu weusi, na hilo si jambo la Kimarekani tu. Nitakusimulia hadithi fupi kuhusu mimi na mke wangu wakati wa sabato yangu; mimi na mke wangu tulikuwa Nigeria.

Tulikuwa na wakati mzuri nchini Nigeria na kwa sababu nilikuwa kwenye likizo, ningeweza kuwa mbali kwa wiki kadhaa nchini Nigeria na kitu ambacho hatukufanya, unajua, tuko hapa Wazungu wawili, unajua, nchini Nigeria, katika makanisa haya makubwa ya Waafrika nchini Nigeria, na wakati huo, ilikuwa hasa wakati ambapo sadaka ilichukuliwa wakati kulikuwa na wakati wa sadaka, unajua, sisi Wazungu, tunakaa pale na tunapitisha sahani. Sio nchini Nigeria. Nchini Nigeria, wakati wa sadaka, kila mtu, una sahani za sadaka na masanduku mbele ya kanisa, lakini wakati wa sadaka, kila mtu anacheza kwa sadaka na kuweka zao, inachukua muda mrefu, ambayo ni nzuri kwa sababu wote wanacheza kwa sadaka na kuimba na ni uzoefu mzuri.

Na, bila shaka, tulijaribu kunifanya mimi na Karen tuingie humo, lakini, unajua, sisi Wazungu wawili tulipata watu, unajua, sisi, lakini hata hivyo, walielewa hili, unajua, miguu yetu Wazungu haikuwa ikisogea, lakini walielewa hilo. Kwa hivyo, densi ilikuwa ya ajabu kuiona na kuishuhudia. Na iliendelea kwa muda mrefu.

Namaanisha, tunachukua sadaka katika makanisa ya Wazungu. Inachukua muda gani? Dakika 10, dakika nne? Unaimba wimbo wa sifa. Nchini Nigeria, ni kama dakika 45 hivi.

Lazima upate, unajua, nusu saa, dakika 45 kuchukua kwa sababu kuna densi nyingi zinazopaswa kufanywa hapa. Kwa hivyo, densi inanivutia hata hivyo, lakini ndio. Hapana, sikuweza kujizuia kukushukuru.

Asante kwa kuuliza. Ndiyo. Ubarikiwe moyo wako.

Sawa. Asante. Asante kwa kuuliza.

Mimi, mimi, labda nitaonyesha video yake siku moja, lakini sawa. Kwa hivyo hiyo ni nambari mbili. Sasa, nambari tatu ndiyo muhimu zaidi.

Kwa hivyo, nimehifadhi ya tatu hadi ya mwisho, na ya tatu, na nimeiweka chini ya aina hii ya mahali pa kuendeleza uzoefu wa kipekee wa kidini wa Waafrika Weusi. Lakini nambari tatu ni maendeleo ya theolojia ya Waafrika Weusi. Maendeleo ya theolojia ya Waafrika Weusi.

Kanisa likawa mahali ambapo theolojia ya watu weusi iliendelezwa, kuandikwa, kuhubiriwa, kuzungumziwa, na kadhalika. Sawa. Sasa, hilo haliingii katika vitabu na kila kitu hadi miaka ya 1960 na 70.

Kwa hivyo, na kisha kuendelea. Kwa hivyo, theolojia ya watu weusi ni nini? Theolojia ya watu weusi inachukua mada kuu za kitheolojia za Biblia na kuzitafsiri kupitia miwani ya Wakristo weusi kwa njia fulani. Kwa hivyo, mada kuu kama vile wokovu na ukombozi na ufalme wa Mungu zinapaswa kueleweka kwa njia ya uzoefu wa watu weusi huko Amerika.

Sasa, kwa mfano, ni rahisi sana kuelewa hili, sivyo? Mojawapo ya mada kuu ilikuwa uelewa wa Weusi kuhusu utumwa wa watu wa Kiebrania na watu wa Kiebrania wakitoka utumwani kupitia Musa kuingia katika nchi mpya, kuingia katika nchi mpya ya ahadi kupitia Yoshua, na kadhalika. Kwa hivyo, suala zima la Agano la Kale la utumwa na uhuru na wokovu liliingia katika nchi mpya, likiingia katika nchi ya ahadi. Theolojia ya Weusi inachukua hilo na kulitafsiri kama uzoefu wa watu weusi pia.

Watu Weusi wanatoka utumwani na wanatoka utumwani na kuingia katika nchi mpya ya ahadi, na kuingia katika ulimwengu mpya wa ahadi. Kwa hivyo kuchukua aina hii ya, kuchukua mada hizi na kuzitumia katika uzoefu wa Wakristo Weusi, kwa uzoefu wa Weusi, na kufanya hivyo kanisani, hilo lilikuwa la kushangaza sana. Kwa hivyo, tutaipa hii jina la theolojia ya Weusi.

Na lebo hiyo, kwamba theolojia ya Watu Weusi inaendelezwa sana katika miaka ya 1960 na 70 na 80 na kuendelea. Kwa hivyo hayo yangekuwa mambo matatu. Sawa, jambo moja zaidi kuhusu kile tunachokiita hiki: michango ya makanisa ya Watu Weusi.

Michango ya makanisa ya Waafrika ni ipi? Na kuna mchango mwingine zaidi ambao makanisa ya Waafrika hutoa. Mchango huu ninaupata kutoka kwa Askew na Perard kwa sababu kwa namna fulani, wanazingatia mchango huu. Makanisa ya Waafrika yalihifadhi kiini kikuu cha harakati za uamsho huko Amerika.

Makanisa ya Waafrika yalihifadhi uelewa mkuu wa uamsho nchini Marekani. Kwa hivyo, huu ndio mchango wa mwisho chini ya nambari C, ambayo ni mchango wa makanisa ya Waafrika. Sawa, kwa hivyo harakati za uamsho nchini Marekani zilihifadhi hilo.

Sasa, Askew na Perard wanatuambia kwamba walihifadhi hilo kwa njia nne. Kwa hivyo hizi hapa njia nne ambazo wamehifadhi uamsho huko Amerika. Kanisa Nyeusi limehifadhi harakati za uamsho.

Sawa, nambari moja, tayari umesoma haya katika Askew na Perard, lakini nambari moja, hisia ya uharaka wa kimungu. Harakati za uamsho wa watu weusi, hisia ya uharaka wa kimungu. Mungu yuko pamoja nasi.

Mungu yuko pamoja nasi hapa na sasa. Mungu anatumamisha. Mungu anatumweka huru.

Hisia hiyo ya upesi wa kimungu imehifadhiwa na makanisa ya Weusi katika harakati za uamsho. Kwa hivyo, nambari mbili, Askew na Perard wanazungumzia kuhusu hiari ya mwitikio wa mtu binafsi. Mwitikio wa mtu binafsi kwa ujumbe wa injili ni wa hiari sana, wa hiari sana, kwani watu binafsi huitikia kwa huduma ya Roho Mtakatifu katika maisha yao kwa kuhubiri injili.

Kwa hivyo, wanaiita ni hiari ya mwitikio wa mtu binafsi. Nambari ya tatu, jambo la tatu ambalo Askew na Perard wanazungumzia ni utakatifu wa kibinafsi, utakatifu wa kibinafsi. Wokovu ni mwanzo wa hija ya Mkristo, lakini Mkristo huyo huhamishiwa katika maisha ya utakatifu na Roho Mtakatifu.

Kwa hivyo, msisitizo juu ya utakatifu wa kibinafsi ni muhimu sana katika kudumisha kiini kikuu cha harakati za uamsho. Na kisha nambari nne, kwa Askew na Perard, ni kurekebisha dhuluma za sasa. Kuzungumza na ulimwengu usio na haki na kuitisha haki katika ulimwengu usio na haki.

Kwa hivyo, kurekebisha dhuluma za sasa ni sehemu ya harakati hiyo ya uamsho pia. Kwa hivyo, mchango wa makanisa ya Weusi unaohifadhi kiini kikuu cha harakati ya uamsho. Makanisa ya Weusi yamefanya hivyo kwa ajili yetu. Kwa hivyo, haya ni baadhi ya michango, ambayo nadhani yote ni michango muhimu kwa uzoefu wa Wakristo wa Marekani na kwa Ukristo wa Marekani.

Sawa, acha nisimame hapo kwa dakika moja tu. Tuna Wamethodisti, tuna Wabaptisti, tuna michango. Una maswali yoyote kuhusu hao watatu? Wamethodisti, Wabaptisti, michango.

Maswali yoyote? Je, sote tumejiandaa kwa hayo matatu? Sawa, twende kwenye nambari nne. Twende kwenye nne: mvuto wa kidini, mvuto wa kidini. Sawa, wacha nitoe utangulizi mfupi.

Kisha, tutaangalia makundi mawili hapa. Kwa hivyo hilo lilifuata Vita vya wenyewe kwa wenyewe na likaingia katika mvuto wa kidini wa karne ya 20. Kwa njia ya utangulizi, kabla hatujaangalia makundi hayo, watu weusi wengi hawakuwa wamenyimwa haki ya kupiga kura kutoka kwa taifa; walinyimwa haki ya kupiga kura kutoka kwa kanisa.

Kwa hivyo, kulikuwa na Waafrika wengi ambao, baada ya Vita vya wenyewe kwa wenyewe, si tu kwamba walihisi hawakuhisi sehemu ya taifa, hawakuhisi sehemu ya kanisa. Kanisa halikuwa na cha kuwapa. Kanisa halikuwa na cha kuwapa.

Walikuwa wamechoshwa na kanisa, na kanisa la Kikristo. Kwa kadiri walivyofikiria, kanisa la Kikristo lilikuwa sehemu ya tatizo, si sehemu ya suluhisho. Kwa hivyo, kinachotokea ni kwamba ombwe linaundwa.

Na kinachotokea ni harakati za kidini kuingia katika ombwe hilo na kuwa na mvuto mkubwa kwa Waafrika Weusi, hasa katika miji ya ndani, Kaskazini, na Kusini. Lakini hapa tutazungumzia kuhusu mbili hasa Kaskazini. Kwa hivyo makundi ya kidini yanaingia katika ombwe hilo, na yana kitu cha kusema kwa Waafrika Weusi ambao wamenyimwa haki ya kupiga kura si tu kutoka kwa taifa bali pia wamenyimwa haki ya kupiga kura kutoka kwa kanisa la Kikristo.

Kwa hivyo, wanajua wanachofanya hapa. Kwa hivyo, hili ni muhimu sana. Kwa hivyo la kwanza tutakalotaja ni Watchtower Bible and Tract Society, ambayo pia inajulikana kama Mashahidi wa Yehova.

Kwa hivyo, hiyo hapo. Na hebu tuone ni wapi niliweka jina hilo. Samahani, nimewapata Mashahidi wa Yehova.

Samahani kuhusu hili. Sawa. Mashahidi wa Yehova walianzishwa na mtu anayeitwa Charles Taze Russell.

Na hizi hapa tarehe za Charles Taze Russell, 1856, 1916. Sawa. Sasa, Mashahidi wa Yehova wana jumbe chache zinazowavutia sana watu weusi katika jiji la ndani.

Katika hali hii, iko katika jiji la ndani la New York kwa sababu ilianzishwa mwaka wa 1872. Sawa. Kwa hivyo walikuwa na jumbe kadhaa.

Ujumbe mmoja ulikuwa ujumbe wa mwisho wa dunia, ujumbe wa mwisho wa dunia, ukaribu wa matukio ya mwisho wa dunia yaliyoelezwa katika kitabu cha Ufunuo unaotokea sasa. Je, hamuoni kwamba unakaribia mwisho wake? Kwa hivyo, kulikuwa na aina ya sababu ya hofu hapa pamoja na lugha hii yote ya mwisho wa dunia katika mitaa ya Jiji la New York miongoni mwa Weusi. Na jambo la pili ambalo pia liliambatana na hilo lilikuwa, je, hamtaki kuwa sehemu ya mabaki? Je, hamtaki kuwa sehemu ya waumini wa kweli wanaozungumziwa katika kitabu cha Ufunuo? Na watu, wengi wakiwa wamenyimwa haki ya kuwa sehemu ya taifa na kanisa, walisema, ndiyo, nataka kuwa sehemu ya mabaki ya Mungu.

Nataka kuwa mmoja wa waumini wa kweli 144,000 wa mabaki ya Mungu. Na kwa hivyo, nataka kujiunga. Kwa hivyo, kulikuwa na shahidi wa aina hii ya roho, mabaki wenye haki.

Kwa hivyo ndivyo Mashahidi wa Yehova walivyoomba, au Watchtower Bible and Tract Society iliomba hilo. Na Waafrika wengi walijiunga. Kwa hivyo, hiki ndicho tunachokiita wito wa kidini hapa unaotolewa kwa Waafrika katika miji, na Waafrika wengi walijiunga.

Baadhi ya Wazungu walijiunga pia. 1872, 1872 katika Jiji la New York. Sawa.

Kundi la pili, lazima niseme, ni mgeni kidogo kuliko kundi la kwanza. Unataka kumtambua George Baker. Kwa hivyo, kuna; lazima nimchukue, lazima nimchukue, sawa, hakufanya hivyo, hakuzaliwa na kufa.

Kwa hivyo, sijui la kufanya hapa. Kwa hivyo, George Baker, kumbuka tu jina hilo. Sawa.

Kundi lake lilikuwa la kuvutia sana, la ajabu, na la ajabu. Kundi lake lilikuwa Harakati ya Misheni ya Amani ya Baba. Na lilianza huko Philadelphia.

Harakati ya Misheni ya Baba wa Amani ya Mungu, Philadelphia. Je, nina miadi? Mnamo 1880. Sawa.

Sasa kuna pale, kwa njia, huyu ni George Baker hapa, hapa chini. Upande wa kulia kuna aina ya gari linalosonga hapa. Sasa, mwendo huu ni wa ajabu kidogo.

Baba Divine alidai. Ndiyo. Hakika.

Ndiyo. Sawa. Hapo, kuna makundi mapya.

Wanafikiri kwamba watu hawa wanaanzisha vikundi hivi vipya, kwa hivyo turudi kwa Charles Taze Russell. Samahani, sikuwa na hii. Charles Taze Russell.

Unaona, Charles Taze Russell aliishi kuanzia 1856 hadi 1916. Mnamo 1872, alianzisha kile kinachoitwa Mashahidi wa Yehova, akiwa kijana, lakini alianzisha Mashahidi wa Yehova. George Baker ni hadithi ngeni kidogo kuhusu George Baker.

Na ninapaswa kuona kama naweza kupata tarehe ya kuzaliwa ya George Baker. Je, hilo linaeleweka, Kika? Je, tuko sawa? Charles Taze Russell. Ndiyo.

Ilikuwa ni harakati ya watu weusi katika Jiji la New York. Na ilikuwa ni ujumbe wa kiyama sana kwamba Russell na wengine, namaanisha, walikuwa na watu wengine karibu naye wakifanya hivi, lakini ujumbe wa kiyama sana. Na upande mwingine wa ujumbe wa kiyama ni, hutaki kuwa sehemu ya mabaki? Sina uhakika kuhusu hilo.

Mimi, huenda ikawa, lakini hakika kuna, namaanisha, hakika imebadilika kidogo, na haina ujumbe wa mwisho wa dunia. Ina ujumbe wa kweli wa mabaki, lakini kwa upande wa umbile, sina uhakika, unajua, hiyo ingekuwaje leo, lakini ilianzishwa kwa sababu kulikuwa na pengo lililoundwa katika miji hii miongoni mwa watu weusi ambao hawakuwa. Hawakuhisi kama sehemu ya taifa au sehemu ya kanisa. Kwa hivyo, ingia hapa.

Ndiyo. Je, hilo linasaidia, Kika? Sawa. George Baker, kama unakumbuka jina George Baker, ndiye aliyeanzisha Harakati ya Misheni ya Baba wa Amani ya Mungu, na huyo ndiye George anayesafiri hapa.

Sasa, ujumbe wa George ulikuwa, asante sana, kwamba yeye ni Mungu ambaye sasa amekuja duniani. Kwa hivyo yeye, ndiyo maana walimwita Baba Mtakatifu. Kwa hivyo, yeye ni Mungu.

Ukitaka kujua Mungu ni mtu wa aina gani, George Baker ni Mungu. Alikuwa duniani kuanzisha harakati zake, ambazo zilikuwa harakati za kikomunisti. Mnaishi pamoja katika harakati zake huko Philadelphia.

Mnaishi pamoja, na mnaishi pamoja chini ya mamlaka yake. Yeye ni mtu mwenye mamlaka. Anaendesha kipindi.

Na, kimsingi, ni harakati ya kikomunisti, na hapo, pale, kwa sababu watu wanahisi wamenyimwa haki ya kupiga kura kutoka kwa taifa na kanisa hata hivyo, hebu tuwakusanye watu hawa wote katika jamii ya kikomunisti. Tuishi kwa pamoja mbali na utamaduni mpana, na tumkabidhi Baba Mungu, ambaye ni Mungu. Kwa nini isiwe hivyo? Ni nini bora zaidi unachoweza kufanya kuliko kumkabidhi Mungu maisha yako? Kwa hivyo walimkabidhi Baba Mungu.

Sasa, mimi si. Unaona, kwa sababu yeye ni Mungu, alikuwepo, na kwa namna fulani alijitokeza. Ninapata shida kupata tarehe ya kuzaliwa kwake, lakini pia ninapata shida kupata tarehe ya kifo chake kwa sababu nadhani alikufa, lakini alipokufa, yeye ni Mungu. Kwa hivyo, je, Mungu anakufa? Namaanisha, nini hutokea anapokufa? Namaanisha, hilo linakuwa gumu kidogo kuelezea, nadhani, miongoni mwa watu ambapo labda alikufa kweli.

Lakini hata hivyo, Harakati ya Misheni ya Amani ya Mungu ya Baba, ambayo ndiyo iliyokithiri zaidi kati ya harakati za kidini, iliwavutia watu weusi katika jiji la ndani la Philadelphia. Je, unamjua mtu yeyote hapa kutoka Philadelphia? Nimesahau, Wafiladelfia. Nilisoma miaka yangu ya shule ya upili na chuo kikuu huko Philadelphia.

Chini kabisa ya barabara kutoka Chuo Kikuu cha Temple kwenye Mtaa wa Broad kuna hoteli ya Baba Mungu. Umewahi kuiona hii? Sawa. Sawa.

Sawa. Nini kilimtokea Baba Mungu? Tunajua? Sijui. Sawa.

Vyovyote vile, chochote kilichompata Baba Mtakatifu, ubarikiwe moyo wake. Huyu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Hiki ni kipindi nambari 14, Kanisa la Weusi huko Amerika.